

بسم الله الرحمن الرحيم

سی گام خودسازی گام سیزدهم؛ صبر (شکیبایی)

«وَصَبِّرْ فِيهِ عَلَى كَائِنَاتِ الْأَقْدَارِ»، (۱) «و شکیباییم کن بر مقدراتی که خواهد شد».

صبر؛ شکیبایی در اقامه ی فرمان خداوند است. صبر دارای انواعی است: صبر بر مصیبت، صبر در طاعت و صبر بر معصیت. پیر هرات [خواجه عبدالله انصاری] در تفسیر آیه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ» (آل عمران: ۲۰۰)، گوید:

«ای کسانی که گرویدید، شکیبایی کنید در راه انجام احکام شرع و شکیبایی کنید در راه جنگ با مشرکان. لشکر سواره مسلمانان را آماده در مرزها نگهدارید، تا آزار کافران را بازدارید و از خشم خداوند بپرهیزید، تا رستگاری یابید».

وی در بیان عرفانی آیه می نویسد:

«یا ایها الذین آمنوا اصبروا» یکی خطاب به نفس است، دیگری خطاب به دل و سومی خطاب به جان. نفس را می گوید: به طاعت و خدمت صبر کن. دل را می گوید: بر بلا و سختی شکیبا باش. سومی را گوید: با سوز و شوق درد بساز.

۱- دعای روز سیزدهم ماه رمضان: «اللَّهُمَّ طَهِّرْنِي فِيهِ مِنَ الدَّنَسِ وَالْأَقْدَارِ وَصَبِّرْنِي فِيهِ عَلَى كَائِنَاتِ الْأَقْدَارِ وَوَفِّقْنِي فِيهِ عَلَى التَّقَى وَصَحْبِهِ الْأَبْرَارِ بِعِزَّتِكَ يَا قَرَّةَ عَيْنِ الْمَسَاكِينِ».

گفته اند: صبر عابدان در مقام خدمت بر امید ثواب است.

صبر عارفان در مقام حرمت بر آرزوی وصال است.

صبر دوستداران و عاشقان در حال مشاهدت در وقت تجلی است».

و در کتاب صد میدان گوید:

«میدان هفتم صبر است قوله تعالی «وان تصبروا خير لكم».

صبر را سه رکن است:

یکی بر بلا که «اصبروا» آن است.

دیگری از معصیت که «صابروا» آن است. سیم بر طاعت که «ورابطوا» آن است.

صبر بر بلا، با «دوست داری» توان و از آن سه چیز زاید:

یکتایی دل، باریکی علم و نور فراست.

صبر بر معصیت به «ترس» توان و از آن سه چیز زاید:

الهام دل ها، قبول دعا و نور عصمت.

و صبر بر طاعت با «امید» توان

و از آن سه چیز زاید: بازداشت بلا، روزی ناپیدا و گراییدن به نیکی ها». (۱)

[ذکر این روز «ربنا افرغ علینا صبرا» است.]

۱- خواجه عبدالله انصاری، کشف الاسرار و عده الابرار، جزء چهارم، در تفسیر آیه ۲۰۰ سوره آل عمران، و همچنین منازل السائرین، ص ۳۴۲.

#گروه_صهباي_رمضان

معاونت فرهنگی تربیتی مرکز آموزش های غیرحضوری

<http://vufarhangi.whc.ir>